

Til Beskæftigelsesudvalget (BEU)

Beskæftigelsesministeren

Holmens Kanal 20
1060 København K

T +45 72 20 50 00

E bm@bm.dk

www.bm.dk

CVR 10172748

26. maj 2020

J.nr. 20/05112 / 2020-3250

Bekendtgørelse om en digital genåbning i Østdanmark og fuld genåbning i Vestdanmark af beskæftigelsesindsatsen

Kære ordførere

Bekendtgørelsen om en digital genåbning af beskæftigelsesindsatsen, som vi mødtes om den 14. maj, og som jeg efterfølgende sendte til jer, var som aftalt i ekstern høring, og vi modtog i den forbindelse gode bemærkninger fra arbejdsmarkedets parter i Beskæftigelsesrådet og fra en række kommuner og organisationer.

Jeg skriver til jer for at orientere jer om høringen og adressere de bemærkninger til bekendtgørelsesudkastet, som jeg har modtaget fra enkelte af jer, men også for at orientere jer om konsekvenserne for beskæftigelsesindsatsen af den politiske aftale om yderligere genåbning i fase 2, som blev indgået Kr. Himmelfartsdag. Konkret betyder den, at medarbejdere i jobcentre i Vestdanmark kan vende tilbage til deres arbejdspladser og varetage de dele af indsatsen, som forudsætter fysisk fremmøde og kontakt med borgerne.

Helt overordnet betyder denne aftale, at de regler om den digitale genåbning af beskæftigelsesindsatsen, som vi drøftede den 14. maj, vil komme til at gælde i Østdanmark, mens vi – som jeg vil gennemgå nedenfor – kan tage nogle mere vidtrækkende skridt i retning af genåbning i Vestdanmark. Det er indarbejdet i vedlagte bekendtgørelsesudkast.

I forhold til den digitale genåbning gav høringsprocessen anledning til at foretage nogle mindre justeringer i bekendtgørelsen:

Rehabiliteringsteam og jobafklaringsforløb

På baggrund af høringssvar fra Skive Kommune har jeg ændret bekendtgørelsesudkastet, så også sager om det første jobafklaringsforløb samt om sygedagpengesager kan behandles på et virtuelt møde i rehabiliteringstemaet. Hermed kan vi hjælpe kommunerne med at imødegå en stor pukkel af sager, der skal behandles efterfølgende.

Vejledning efter Lov om aktiv socialpolitik (LAS)

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) er blevet opmærksom på, at der hos nogle kommuner er en opfattelse af, at første jobsamtale samt vejledning skal gives inden for en uge efter genåbningen.

For at angive, at vejledning efter § 35 i lov om aktiv socialpolitik skal ske snarest muligt, er der indsat en overgangsbestemmelse i bekendtgørelsen om, at vejledningen gives ved *førstkommende samtale* efter bekendtgørelsens ikrafttræden.

Dermed vil personer, der modtager ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, vejledes om, at rådighedsforpligtelsen genindføres, og hvad de har pligt til at stå til rådighed for. Der kan ikke sanktioneres for manglende opfyldelse af rådighedsforpligtelsen, før vejledningen er givet.

For god ordens skyld kan jeg oplyse, at dagpengemodtagere skal vejledes af a-kassen ved nyledighed og ved CV-samtalen, herunder om deres pligt til at deltage i kontaktforløbet og tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Derudover modtog vi en række konkrete bemærkninger, som ikke har givet anledning til at justere i bekendtgørelsen, men som jeg gerne vil orientere jer om.

Fritagelse fra rådighed for visse grupper af borgere

En række høringsparter udtrykker bekymring for, at visse grupper af borgere herunder borgere i den såkaldte risikogruppe¹ skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet og den aktive indsats. Det foreslås derfor, at der etableres en hjemmel til at fritage disse grupper herfor. Det er STARs vurdering, at der inden for de gældende regler er mulighed for at tage hensyn til borgere i risikogruppen i forhold rådighed og indsats. Tilsvarende gælder også for udsatte grupper med fx kognitive udfordringer, som høringssvarene også tilkendegiver en bekymring for.

Lempeligere overgangsperiode - også for øvrige målgrupper

KL, DAK samt en række kommuner og organisationer ønsker mere lempelige overgangsregler i forbindelse med genindførelsen af de lediges ret og pligt til samtaler og indsats. Det er dog den overordnede intention med bekendtgørelsen, at beskæftigelsesindsatsen så vidt muligt skal genetableres (digitalt). Der vil dog blive taget højde for den særlige situation i forbindelse med ministeriets fremadrettede opfølgning på kommunernes og a-kassernes indsats.

Ift. dagpengemodtagerne – som udgør langt den største del af de nye ledige – er der netop etableret overgangsperioder. Både i form af ”den døde periode” i dagpenge-systemet, som også vil gøre sig gældende ift. ret og pligt samtaler og tilbud samt forlængelsen frem til 15. august til at få afholdt CV-samtaler med de ledige, der er kommet til i suspensionsperioden.

A-kasseforsøget

FH ønsker, at evalueringen af forsøget først startes den 1. september 2020, og at de deltagende a-kasser får mulighed for at revidere deres indsatsplaner set i lyset af den ændrede situation på arbejdsmarkedet.

¹ Den særlige risikogruppe omfatter personer, der lider af de tilstande og sygdomme, der ifølge Sundhedsstyrelsen vil medføre en øget risiko for et langstrakt eller alvorligt sygdomsforløb, og hvor der er lægelig dokumentation for, at personen er i øget risiko for et alvorligt sygdomsforløb med COVID-19.

Bemærkningerne ligger helt i tråd med den reviderede model for evalueringen af forsøget, som aftalekredsen bag LAB-aftalen netop har nikket til. STAR vil gå i dialog med de enkelte forsøgs a-kasser omkring deres indsatsplaner.

Konkrete bemærkninger fra Enhedslisten og Venstre

Enhedslisten og Venstre er vendt tilbage med enkelte kommentarer til bekendtgørelsesudkastet, som jeg gerne vil kommentere på.

Samtykke

Enhedslisten ønsker at sikre, at de modtagere af hjælp, der indvilger i at deltage i tilbud med frivilligt fysisk fremmøde efter bekendtgørelsens §§ 1-3, er tilstrækkeligt oplyst om muligheden for sige nej tak til det fysiske fremmøde.

Det er naturligvis også et hensyn, som ligger mig meget på sinde. Men det er sådan, at forvaltningslovens generelle regler allerede i dag forpligter kommunerne til at hjælpe borgeren med den nødvendige information og undgå, at borgeren på grund af fejl, uvidenhed eller misforståelser ikke er sine rettigheder bekendt. Forvaltningslovens regler er således med til at sikre, at kommunerne oplyser borgerne om deres ret til for eksempel at have en bisidder med til samtaler, til at takke nej til tilbud, hvor dette er en mulighed mv. Det er derfor fastsat i bekendtgørelsens § 4, stk. 3, at borgeren alene anses for at have pligt til at stå til rådighed for aktiviteter, der forudsætter fysisk fremmøde, såfremt borgeren har givet informeret og uigenkaldeligt samtykke til fysisk fremmøde. Jeg mener derfor ikke, at der er behov for at tydeliggøre dette yderligere i bekendtgørelsen.

Digital vejledning og digitale kompetencer

Enhedslisten er tillige bekymrede for, om der tages tilstrækkelig hånd om de ledige, der generelt har vanskeligt ved digital betjening, herunder om disse borgere eksempelvis risikerer at blive sanktioneret for handlinger, der skyldes deres manglende tekniske kundskaber.

Jeg kan her oplyse, at jobcentrene, som en del af en rimelighedsvurdering forud for afgivelse af tilbud mv., som borgeren skal stå til rådighed for – altid skal tage højde for den enkelte borgers konkrete situation, før borgeren gives et tilbud. På den måde sikres det, at borgeren fra start får en indsats, som den pågældende har forudsætninger for og pligt til at deltage i. Denne konkrete og individuelle vurdering af borgerens situation, forudsætninger og eventuelle udfordringer vil blandt andet kunne indebære en stillingtagen til vedkommendes digitale kompetencer.

Bekymring for "sagspukler"

Enhedslisten har endelig tilkendegivet en bekymring for, om den foreslåede indfasning af ret og pligt til samtaler og indsats vil indebære, at der opstår sagspukler pga. suspensionen og den stigende ledighed.

Som det fremgår ovenfor, så er der etableret en overgangsperiode for dagpenge-modtagere, både i form af "en død periode" og mulighed for at CV-samtaler kan afholdes frem til d. 15. august. Herudover lægges op til, en lempelig statslig opfølgning på indsatsen i jobcentre og a-kasser i 2020. Det er aftalt med aftalekredsen

bag LAB-aftalen, at ingen kommuner vil blive sat under skærpet tilsyn i 2021 på baggrund af resultaterne i 2020, ligesom den statslige opfølgning på kommunernes overholdelse af ret- og pligtkrav i 2020 vil tage afsæt i, at der er tale om en helt ekstraordinær situation for a-kasser og jobcentre. STAR vil dog fortsat følge indsatsen i kommuner og a-kasser med henblik på at understøtte og yde bistand, hvor der er særlige udfordringer.

Fysisk deltagelse i virksomhedsrettede tilbud og erfaringsopsamling

Venstre ønsker, ligesom flere af høringsparterne, at virksomhedspraktik og løntilskud bør være en del af genåbningen, ligesom de gerne ser, at der følges op på erfaringerne med digitale aktiviteter i jobcentre og a-kasser.

I forhold til den sidste bemærkning kan jeg kun tilslutte mig, at vi følger op på erfaringerne med de digitale aktiviteter, som er blevet afholdt i denne særlige tid.

I forhold til muligheden for at påbegynde nye virksomhedsrettede forløb er jeg glad for at kunne fortælle, at det nu – i forlængelse af aftalen om yderligere genåbning i fase 2 – bliver muligt i Vestdanmark Herudover bliver det i Østdanmark muligt at etablere virksomhedsrettede forløb med fysisk fremmøde i private virksomheder.

Vi har herudover med bekendtgørelsen åbnet for muligheden for at igangsætte nye digitale virksomhedsrettede forløb i Østdanmark, hvor det er muligt og giver mening. Fx kunne det være en grafiker i løntilskud, som kan klare arbejdet hjemmefra.

Fuld genåbning i Vestdanmark

Jeg vil derudover knytte følgende bemærkninger til den bredere åbning i Vestdanmark:

Samtaler og møder i jobcentret

Når medarbejdere i jobcentre og a-kasser i Vestdanmark kan vende tilbage til deres arbejdspladser, vil det igen blive muligt at afholde samtaler med ledige og syge borgere ved fysisk fremmøde. Det vil også blive muligt at gennemføre fysiske møder i kommunernes rehabiliteringsteams.

Der lægges med bekendtgørelsen op til, at de muligheder for at gennemføre samtaler digitalt, som fremgik af det bekendtgørelsesudkast, som I allerede har modtaget, videreføres i en overgangsperiode for at understøtte en udjævning af såvel smittryk som sagspukler i jobcentre og a-kasser.

Øvrige indsatser

Rammer og regler for en række øvrige indsatser, herunder vejledning og opkvalificering, jobrettet uddannelse, revalidering, mentor-støtte, læse-skrive- og regnetest, ressourceforløb og jobafklaringsforløb samt støtte efter kompensationsloven bliver også normaliseret i Vestdanmark, mens begrænsninger i forhold til fysisk fremmøde fortsat vil gælde i Region Sjælland og Region Hovedstaden.

Rådighedsregler

Det er i bekendtgørelsen generelt forudsat, at den genetablerede adgang til samtaler og indsats med fysisk fremmøde i Vestdanmark også medfølges af en tilhørende pligt for borgerne til at møde og deltage i disse aktiviteter.

Det er dog – som det også fremgik i forbindelse med høringen af bekendtgørelsen om den digitale genåbning af beskæftigelsesindsatsen – fortsat sådan, at jobcentre og a-kasser efter de eksisterende regler skal vurdere og tage hensyn til, om tilbud og indsats er forenelige med borgernes helbred, herunder borgere i risiko for covid-19 smitte.

Bekendtgørelsen vil nu blive udstedt hurtigst muligt og træde i kraft d. 27. maj 2020. STAR vil orientere kommuner og a-kasser om bekendtgørelsen og dens nærmere indhold.

Som jeg også tilkendegav på vores seneste møde, ønsker jeg en fuld genåbning af beskæftigelsesindsatsen hurtigst muligt – selvfølgelig med hensyntagen til, at det skal ske på en forsvarlig måde. Jeg vil naturligvis holde jer tæt orienteret om det videre forløb.

Venlig hilsen

Peter Hummelgaard Thomsen